

QORTI TAL-APPELL

(KOMPETENZA INFERJURI)

(TRIBUNAL TA' REVIZJONI TAL-AMBJENT U L-IPPJANAR)

ONOR. IMHALLEF MARK CHETCUTI LL.D.

Illum it-Tnejn, 5 ta' Novembru, 2018

Numru 17

Appell Nru. 31/2018

MFF Limited

vs

**L-Awtorita tal-Ippjanar
(gia l-Awtorita ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar)**

II-Qorti,

Rat ir-rikors tal-appell ta' MFF Limited tat-22 ta' Mejju 2018 mid-decizjoni tat-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar tat-3 ta' Mejju 2018 rigward enforcement notice 407/16 in konnessjoni mas-sit f'Munxar Reef off Xrob l-Għagin l/o Marsaxlokk;

Rat ir-risposta tal-Awtorita li ssottomettiet li l-appell għandu jigi michud u d-decizjoni tat-Tribunal konfermata;

Rat l-atti kollha u semghet lid-difensuri tal-partijiet;

Rat id-decizjoni tat-Tribunal li tħid hekk:

Ikkunsidra

Qabel xejn it-Tribunal irid jiddeciedi dwar rikors maghmil mill-Awtorita' datata 30 ta' Ottubru 2017 fejn talbet l-isfilz ta' nota dokumentarja mressqa mill-Appellanti fis-27 ta' Ottubru 2017. L-appellanti argumentaw li din it-talba kienet frivola u vessatorja.

It-Tribunal jichad it-Talba tal-Awtorita' stante illi d-dokumenti relativi jiffurmaw parti tal-case history tas-sit in mertu u ghalhekk it-Tribunal kien ikollu kull dritt li jirreferi ghalih bhala parti mill-ECF files relativi.

Dwar l-aggravji relativi (li maghom huwa marbut) t-Tribunal jagħmel is-segwenti osservazzjonijiet:

L-EWWEL AGGRAVJU huwa li l-avviz inhareg mic-Chairman Ezukuttiv kien ultra vires stante illi ma kien ux jezitu l-estremi fattwali u legali li jiggustifikaw il-hrug ta' tali avviz. Bhala fatt ma kien hemm ebda periklu imminentni lill-ambjent u fi kwalunwe kaz ma kellux x'jaqsam mal-izvilupp allegatament irregolari mertu tal-avviz.

Għalhekk dan l-aggravju huwa wieħed ibbazat fuq il-fatti ossia li ma kien hemm ebda periklu ghall-ambjent. L-appellanti ma gabu ebda prova sabiex juru li ma kienx hemm periklu. L-Awtorita' permezz tax-xhieda Ruth Ciarlo u Aimee Brincat ikkonfermat illi ilgħageg kien aktar minn dak permess, li kien posizzjonjati f'post differenti minn dak permess u li ma kienx qed jiġi sottomess rapport ta' monitoragg skond l-istess permessi.

Dawn it-tlett breaches, fl-opinjoni tat-Tribunal jikkostitwixxu periklu imminentni tali li wassal sabiex l-Awtorita' kellha ragun toħrog l-avviz n mertu. Il-fatt li zvilupp ta' tali entità jikber bla permess u mingħajr moniteragg jista jkun ta' periklu imminentni. Kienet prova li tispetta lill-appellanti li tali breaches ma jimmeritawhom li jigu kkunsidrat bhala periklu.

Għal-skanz ta' ekwivoku t-Tribunal hawn jagħmel riferenza għal kundizzjoni nrū 25 fil-permess relativ fejn huwa mitlub li jsir moniteragg sabiex shall investigate the possibility of implementing further measures to reduce environmental impacts resulting from this activity. Il-moniteragg kien parti essenzjali tal-permess mill-punto di vista ta' harsien tal-ambjent. In-nuqqas ta' rappurtagg kien wahdu breach perikoluz u imminentni ghall-ambjent.

Kif ingħad, is-serjeta' tal-breaches kien tali li l-avviz hareg korrettament u, fil-konfront tal-ewwel aggravju, ma kien ux ultra vires.

IT-TIENI AGGRAVU kien illi il-fatti fl-avviz kien identici għal dawk li għej hemm riferenza għalihom fl-ECF 375/14 precedenti li minnha kien sar appell kif ukoll applikazzjoni biex tissana l-irregolaritajiet in kwistjoni. Għalhekk l-mertu għadu sub judice stante li l-Awtorita' ghazlet li ma tirtirax l-ewwel avviz.

Fl-opinjoni tat-Tribunal dan l-aggravju ma fihx mertu. Bejn l-ewwel avviz u t-tieni avviz ghaddew diversi xħur (sentejn) u rrizulta li mill-ewwel għat-tieni avviz ma nbidjal xejn fis-sens li dak li kien breach baqa breach. B'mod partikolari għad-domandi bejn meta hareg l-ewwel avviz 375/14 u t-tieni avviz 407/16 l-operaturi ccaqalqu bil-kundizzjonijiet, tawkhom informazzjoni meta saru l-breath of conditions? Per ezempju bil-log book, videos irrispondiet m-jidhirl ix li nghataw, ie. Ha nghid hekk ma

niftakarx.

Ghalhekk huwa car li l-ewwel avviz u t-tieni avviz certament illi parti mill-breach baqa għaddej. Sahansitra gie konfermat ukoll flaffidavit ta' Ruth Ciarlo illi kien hemm divergenzi fin-numru, daqsijiet u posizzjoni tal-gageg kif ukoll nuqqas ta' sottomissjonijiet ta' monitoring records. Ghalhekk dak li rrizulta bhala stat ta' fatt kien li l-breaches relativi zdiedu u fil-kaz tal-monitoring records dawn ma sarux.

Naturalment l-appellanti għandu ragun f'sens legali illi gjaladarba jkun hareg enforcement notice mhux il-kaz li jinhareg iehor fuq listess mertu ghaliex hekk ikollok sitwazzjoni ta' sub judice jew addirittura ta' nebis in idem. Dan pero' ma japplikax ghall-appell in mertu ghaliex fattwalment irrizulta illi l-gageg zdiedu u l-moniteragg qatt ma sar.

Dan l-aggravju għalhekk ma fihx mertu.

IT-TIELET AGGRAVJU huwa ukoll biex nghidu hekk procedurali fis-sens illi skond l-appellanti l-Awtorita' ma kellhix dritt li timponi multi fil-kaz odjern. Dana ghaliex, skond l-appellanti, l-imponibilita' tal-istess jiddependi minn sejbien ta' htija, minn Qorti u wara responsabbilita' skond il-ligi.

It-Tribunal ma jaqbilx mal-appellanti. L-ewwelnett il-ligi tal-Enfurzar hija mfassla tali sabiex l-Awtorita' bhala tali jkollha l-jedd li timponi l-multi. It-tieni, il-kwistjoni ta' sejbien ta' htija tapplika fil-ligijiet kriminali u mhux dawn amministrattivi bhal ma huma dawk in ezami.

Dana appartu l-fatt illi l-Awtorita' timponi multa fuq l-assersjoni tagħha stess li hemm illegalita'. Din l-assersjoni temergi mill-Avviz ta' twettiq. L-avviz huwa dejjem impunjabbi minn min jircevieg u dana permezz ta' appell – bhal dak odjern. Il-multa ma tigix applikata jekk irrizulta li dak li hemm indikat fl-avviz huwa inkorrett (jew jekk l-avviz innifsu huwa skorrett għal xi raguni). Għalhekk il-multi jigu applikati biss jekk ma jsir appell xejn jew jekk l-appell jigu michud. Hija għalhekk kwistjoni ta' fatt.

Il-ligi tghid (Artikolu 3 tal-Avviz legali 276 tat-2012) (1) Where the Authority gives notice in writing to a person in accordance with article 86 or article 88 of the Environment and Development Planning Act in relation to an infringement carried out after the date of coming into force of these regulations, it shall also notify such a person that he shall be liable to a fine for every day after sixteen days from the date of notification of the notice as established and set out in accordance with the provisions of the Schedule to these regulations.

L-Awtorita' applikat dan l-artikolu korrettem fuq il-fatti li kellha quddiemha.

Għalhekk it-Tielet aggravju huwa michud.

Għaldaqstant it-Tribunal jichad l-appell interpost u jikkonferma L-Avviz ta' Twettiq b'Emergenza EC 407/16.

Ikkunsidrat

L-aggravji tal-appellant huma s-segwenti:

1. It-Tribunal ma laqax l-ewwel aggravju ghax fil-fehma tieghu l-appellant kelli l-oneru tal-prova li ma kienx hemm periklu u ghalhekk l-avviz ta' enforzar harel hazin. L-appellant issostni li din il-prova kellha tingieb mic-Chairman Ezekuttiv biex tiggustifika l-hrug tal-avviz mhux bil kontra. It-Tribunal zbalja meta qies li l-ksur tal-permess specjalment dwar monitoragg kien jekwivali ghal periklu imminent. Ic-Chairman Ezekuttiv ma gab ebda prova cara jew xjentifika tal-periklu ghall-ambjent u strah biss fuq dik li kien qed jinghad fil-mezzi tax-xandir u biex ikun konformi ma avvizi ohra ghal fish farms ohra. Ghalkemm ic-Chairman Ezekuttiv semma illegalitajiet ma ngabux provi ta' periklu imminent. Wahda ma tekwiparax ma' ohra. Il-kondizzjoni 25 tal-permess iqis li l-attivita tal-fish farming għandu impatt fuq l-ambjent u kwindi hu l-obbligu ta' min hareg l-avviz li jiprova l-periklu imminent. Għalhekk l-avviz mahrug kien jikkostitwixxi abbuż-za' poter billi l-poter u diskrezzjoni tac-Chairman Ezekuttiv li hareg l-avviz kelli jsir b'mod ragonevoli u b'ekwita;
2. L-aggravju tal-appellant kien li dan l-avviz kien identiku għal dak ECF 375/14 li għadu pendenti b'appell u applikazzjoni ta' sanzjonar. Għalhekk il-mertu kien għadu sub iudice. Skont it-Tribunal dan l-aggravu ma kellux mertu ghax bejn l-avvizi, il-gageg zdiedu u l-monitoragg qatt ma sar. L-appellant isostni illi l-Awtorita kien ikollha ragun kieku l-avviz hargitu mill-għid u b'zieda mal-avviz l-iehor izda minflok harget iehor kompletament separat u għalhekk kisret il-principji ta' ne bis in idem u nemo iudex in causa propria. Ma ingiebet ebda prova li ma sarx monitoragg u x-xhud kwotat mit-Tribunal ma kinitx certa dwar dak li kienet qed tixhed;
3. L-appellant sostna li l-Awtorita ma kellhiex dritt timponi multi ghax dan jiddependi minn sejbien ta' htija minn Qorti u wara dikjarazzjoni ta' responsabilita. It-Tribunal jghid li l-ligi tal-enforzar hi imfassla biex l-Awtorita jkollha jedd timponi multi u l-kwistjoni ta' sejbien ta' htija tapplika fil-ligijiet kriminali. L-appellant isostni li l-impozizzjoni ta' multi skont artikolu 3 tal-Avviz Legali 276/2012 hi illegali u tmur kontra l-Kostituzzjoni u dan kif deciz fil-kawza Federation of Estates Agents u Direttur Generali (Kompetizzjoni).

L-ewwel aggravju

L-appellant jissottometti illi t-Tribunal pogga l-oneru tal-prova li ma hemmx periklu imminent fuq l-appellant. Qari tad-decizjoni juri li dan mhux minnu. It-Tribunal qies li kien hemm tlett nuqqasijiet ippruvati cioe kien hemm gageg aktar minn dak permess, kien pozizzjonati f'post differenti minn dak permess u ma kienx qed isir rapport ta'

monitoragg skont l-istess permessi. It-Tribunal qies li dawn il-fatti kienu jikkostitwixxu periklu imminentti ghall-ambjent billi l-izvilupp zdied bla permess u ma kienx qed isir moniteragg obbligatorju. Il-kelma ‘ambjent’ fil-ligi tal-ippjanar hi wiesa hafna u tfisser it-totalita tal-elementi u l-kondizzjonijiet naturali jew maghmulin mill-bniedem ezistenti fid-dinja, sew flimkien jew izolati minn xulxin. Ghalkemm qabel dawn il-kostatazzjonijiet it-Tribunal ikkunsidra illi l-appellant ma gabx prova li dan il-ksur ma kienx jikkostitwixxi periklu li jista’ jissejjah imminentti pero din kienet semplicement ghazla ta’ kif imposta l-paragrafi tal-konsiderazzjonijiet l-istess Tribunal izda ma tfissirx illi l-avviz wahdu kien jikkostitwixxi prova minghajr il-bzonn ta’ verifika tal-fatt. Darba ivverifikat il-fatt li jikkostitwixxi vjolazzjoni, u li fil-fehma tac-Chairman Ezekuttiv kif konfermat mit-Tribunal fid-decizjoni dan kien jikkostitwixxi periklu imminentti ghall-ambjent, l-oneru imbagħad imur fuq il-parti milquta bl-avviz li twaqqa’ l-akkuza migjuba. It-Tribunal qies li mill-provi l-fatti gew pruvati u l-parti milquta ma gabitx prova kuntrarja. It-Tribunal ma qies li l-oneru tal-prova li l-periklu ma kienx imminentti kellha issir mill-appellant izda ikkunsidra li darba irrizulataw certi fatti li kienu ta’ serjeta li jitqiesu ta’ gravita tali li għalihom inhareg l-avviz ghax l-ambjent kien qed jigi perikolat fl-integrita tieghu, kien jispetta lil appellant li jikkontrobatti dawn il-fatti u jipprova li ma kienx jikkostitwixxi periklu tali li għalihom kien hemm in-necessita tal-hrug tal-avviz. Dan hu wara kollox l-oneru tal-prova li jispetta lil min hu rinfaccat b’fatti, li wahedhom minghajr ma jigi kontestat u meglub, jikkostitwixxu prova tal-fatt li wassal ghall-azzjoni meħuda mill-Awtorita jew f’dan il-kaz ic-Chairman Ezekuttiv. Il-Qorti ma tindhalx fl-apprezzament tal-fatti magħmula mit-Tribunal u l-piz li jaġtihom għal prova mehtiega biex tigi sodisfatta l-kelma tal-ligi. Il-Qorti tiddisturba biss il-konkluzzjonijiet tat-Tribunal fejn huma manifestament zbaljati. Hu minnu li dak li jikkostitwixxi ‘imminent danger’ għandu jiftiehem bhala periklu serju ghall-ambjent li jekk ma jittieħdu passi immedjati d-dannu jista’ jkun gravi hafna. It-Tribunal ma ikkonkludiekk illi c-Chairman Ezekuttiv strah fuq ‘hearsay’ biex qies li kien hemm periklu ghall-ambjent. It-Tribunal qies ix-xieħda tac-Chairman flimkien max-xhieda ta’ Ruth Ciarlo u Aimee Brincat. Aimee Brincat, Deputy Director mal-Awtorita tal-Ambjent u r-Rizorsi xehdet dwar spezzjonijiet li saru fejn gew notati illegalitajiet u diverzenzi mill-permessi. Izzid li għamlet numru ta’ follow up inspections fejn ebda nuqqas ma gie rimedjat nonostante li kien inhareg l-avviz ta’ enforzar. Dan kollu gie konfermat ukoll min Ruth Ciarlo, ufficjal tal-enforzar.

Il-Qorti rat l-atti u x-xiehda kollha u jirrizulta li wara li inhareg l-avviz ta' enforzar ittiehdu certi passi ta' rettifica kif jixhed Kevin Gauci, ufficial tal-infurzar li ghamel spezzjonijiet u li dahal fil-kwistjoni wara s-7 ta' Ottubru 2016 ciee kwazi xahar wara l-ordni tal-enforzar. Dan xehed pero li ebda rapport ta' moniteragg ma kien għadu qed isir jew sar mill-ewwel avviz tal-2014. Il-Qorti rat ukoll ir-ritratti meħuda li jinsabu fl-atti. Meta l-Qorti ikkonsidrat jekk il-konkluzjoni tat-Tribunal kinitx ragjoneveli fċ-ċirkostanzi tal-kaz, din il-Qorti ma setghetx ma taqbilx mieghu. Il-kwistjoni kollha kienet, kif qal it-Tribunal u kif jissottometti l-appellant, jekk n-nuqqasijiet fil-permessi kienux tali li jinneccessitaw il-mizura meħuda b'emergenza mic-Chairman Ezekuttiv meta qies li l-avviz ta' enforzar kien mehtieg ghax kien hemm periklu imminenti. Wieħed irid iqis illi ghalkemm il-forma mentis ta' min qed johrog l-avviz trid tkun gwidata min verifika ta' fatti b'mod oggettiv, wieħed ma jridx jpoggi fil-genb illi dannu lil ambjent, jekk jipperdura bla xkiel jista' jkun irrimedjablli. Dan jingħad anki fejn il-periklu jkun għadu wieħed precepit u mhux fejn id-dannu hu gia kompjut. Meta t-tribunal qies li kien hemm trobbija ta' hut permezz ta' zieda illegali ta' gageg (fis-sens mhux koperti b'permess tal-Awtorita) u fejn, kif jammettu l-istess appellanti, minnha infisha, din l-operazzjoni tħinvolvi certu piz negattiv fuq l-ambjent u b'zieda ma' dan, ebda moniteragg obbligatorju ma kien qed isir u anzi kien ilu jipperdura mill-2014, hi l-fehma tal-Qorti illi d-decizjoni ta' hrug ta' avviz b'ordni ta' emergenza kienet gustifikata u necessarja ghax l-ambjent ma kien qed jigi monitorat u salvagħwardat kif kien l-obbligu tal-appellant u dan mhux biss seta' jikkreja periklu imminenti, izda l-istess trapass ta' zmien konsiderevoli bla ebda moniteragg kien fihi innifsu qed jikkreja periklu imminenti għall-ambjent.

Għalhekk il-Qorti tqis li l-avviz ma harix b'mod abusiv u mhux b'mod ragonevoli u d-decizjoni tat-Tribunal hi sostanzjata b'rاغġiżi fattwali li wasluh jikkunsidra li dawn kienu jikkostitwixxu periklu imminenti għall-ambjent kif inhareg mic-Chairman Ezekuttiv.

Għalhekk l-aggravju qed jigi michud.

It-tieni aggravju

Dan l-aggravju għandu mis-sewwa pero in parte biss. L-avviz 375/14 semma l-ksur ta' kondizzjonijiet 3A, 4 u 7 tal-permess PA 2528/01 u dan rega' gie ripetut fl-avviz

odjern bla ma hemm indikazzjoni ta' xi tibdil bit-trapass ta' zmien bejn l-ewwel avviz u dan in kwistjoni. L-istess jinghad ghal kondizzjoni numru 6. Pero ghal bqija jidher li dawn jikkostitwixxu vjolazzjonijiet godda bit-trapass taz-zmien jew zieda ta' volazzjonijiet li ma kienux jezistu fi zmien l-ewwel avviz. L-ewwel avviz jidher li għadu soggett għal appell u hemm xi applikazzjoni ta' sanzjonar. Għalhekk l-aggravju tal-appellant hu misthoqq biss għal dawk il-kondizzjonijiet ġia miksura u milquta bl-avviz 375/14 ciee dawk bin-numri 3A, 4, 7 u 6 u għandhom jigu dikjarati bhala nulli u bla effett, billi ma hu indikat ebda fatt gdid li jikkostitwixxi vjolazzjoni gdida izda jidher biss li hi vjolazzjoni kontinwata li ma timmeritax il-hrug ta' avviz mill-għid. Għal bqija l-avviz hu korrett u ma hemm ebda raguni ghaliex ma għandux jibqa' jaapplika soggett dejjem għad-drittijiet spettanti lil appellant skont il-ligi.

It-tielet aggravju

F'dan l-aggravju l-appellant qiegħed effettivament jattakka l-kostituzjonalita ta' ligi u dan mhux il-forum idoneju biex jigu konsidrati u decizi dawn l-ilmenti, apparti li f'dan il-kaz, hi l-fehma tal-Qorti li għandu jiddahhal ukoll l-Avukat Generali bhala parti la darba l-appellant qed jallega li l-Att 276/2012 qed jilledi d-drittijiet tieghu skont il-Kostituzzjoni. Għalhekk il-Qorti qed tasjeni milli tiehu konjizzjoni ta' dan l-aggravju, salv id-dritt tal-appellant li jirregola ruhu a rigward fil-forum idoneju.

Decide

Għal dawn ir-ragunijiet il-Qorti tilqa' limitatament l-appell ta' MFF Limited billi tiddikjara nulla u bla effett l-avviz ta' enforzar 407/16 safejn jirrigwarda allegati vjolazzjonijiet tal-kondizzjonijiet 3A, 4, 7 u 6 tal-permess 2528/01 billi ġia koperti bl-avviz ta' enforzar precedenti u tikkonfermah għal bqija tieghu, u tichad il-bqija tal-appell tal-appellant salv għal dak li nghad rigward it-tielet aggravju fejn id-drittijiet tal-appellant jibqghu impregudikati. Spejjeż jithallsu nofs bin-nofs bejn il-partijiet.

Onor. Mark Chetcuti LL.D.

Imħallef

Anne Xuereb

Deputat Registratur